

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Staatssecretaris VWS

Deadline: ter
bespreking 8-9-2020

Directie Publieke
Gezondheid
Openbare en Jeugd
Gezondheidszorg

Ontworpen door
(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)@minvws.nl

Datum Document

Kenmerk
1738508-209577-PG

Zaaknummer
209577

Bijlage(n)
1

nota

(ter beslissing)

Strategie bevolkingsonderzoek kanker t.a.v. covid-19

1 Aanleiding voor deze nota

Voor de zomer is in de preventiestaf gesproken over het stilleggen van de bevolkingsonderzoeken naar kanker en de inspanningen die nodig zijn om de bevolkingsonderzoeken weer op gang te brengen en de ontstane achterstand in te lopen. Ook is afgesproken dat het RIVM-CvB een strategie ontwikkelt om te voorkomen dat bij een heropleving van het Covid-19 virus in het najaar de bevolkingsonderzoeken opnieuw moeten worden stilgelegd. De strategie treft u bij deze nota aan. Op 8 september van 13:30-14:00 bespreken we deze strategie met u. Bij dit gesprek zijn (10)(2e) (CvB), (10)(2e) 110(24)E (10)(2e) (10)(2e) (CvB), (10)(2e) en (10)(2e) (beiden PG) aanwezig.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

Ik adviseer u akkoord te gaan met de strategie en het CvB toestemming te geven om binnen de kaders van deze strategie te handelen. Het CvB zal VWS om de twee weken informeren over de voortgang en tussentijds wanneer belangrijke maatregelen die worden voorzien bij een herfstpiek in gang worden gezet. Wanneer daar aanleiding toe is komt dit in de Preventiestaf aan de orde.

Alternatief is dat er over de maatregelen steeds ad hoc besluitvorming plaatsvindt.

3 Samenvatting en conclusies

De uitgangspunten zijn opnieuw vastgesteld en moeten ertoe leiden dat de bevolkingsonderzoeken zoveel mogelijk door blijven laten gaan en de gezondheidswinst die deze opleveren zo goed mogelijk behouden blijft. Bij het opstellen van de strategie is rekening gehouden met verschillende scenario's variërend van lokale brandjes tot een grote landelijke uitbraak. Belangrijke elementen in de strategie zijn:

- Korte lijntjes met de reguliere zorg om de belangen vanuit de bevolkingsonderzoeken over het voetlicht te brengen en de beschikbaarheid van (vervolg)zorg nauwkeurig te monitoren;
- Getroffen regio's ontlasten door verschuiving van de uitvoering van de screening naar een nabijgelegen regio (borstkanker) of vertraagd inplannen van screening (baarmoederhalskanker), en door cliënten met een afwijkend resultaat te verwijzen naar regio's waar wel voldoende capaciteit voor vervolgzorg beschikbaar is;
- Het (beperkt en onder voorwaarden) tijdelijk verlengen van de uitnodigingsinterval (darmkanker en borstkanker) en mensen met een minder ernstige afwijking langer laten wachten op vervolgzorg (borstkanker en baarmoederhalskanker).

Directie Publieke Gezondheid
Openbare en Jeugd
Gezondheidszorg

Kenmerk
1738508-209577-PG

Hiermee wordt teruggekomen op de eerdere uitgangspunten dat het uitnodigingsbeleid volgend is op de capaciteit in de vervolgzorg, dat de geldende (kwaliteits)kaders gehandhaafd blijven en dat iedereen met een afwijkende uitkomst gelijke toegang heeft tot vervolgzorg. Dit heeft tot doel te voorkomen dat de bevolkingsonderzoeken geheel of gedeeltelijk stilgelegd worden waardoor een grote groep cliënten langer moet wachten op een uitnodiging.

Bij het bevolkingsonderzoek borstkanker geldt de bijzondere omstandigheid dat er op dit moment een te kort aan laboranten is. Het capaciteitsprobleem dat dit met zich meebrengt wordt verergerd doordat de beschikbare laboranten slechts ongeveer de helft van de gebruikelijke productie kunnen realiseren vanwege de Covid-19 maatregelen die in de bussen genomen worden. Dit najaar volgt een apart voorstel om op langere termijn en met structurele ingrepen om te gaan met dit te kort.

4 Draagvlak politiek

De Tweede Kamer heeft veel vragen gesteld over het stopzetten van de bevolkingsonderzoeken en naar verwachting is er brede steun om maatregelen te nemen om dit een tweede keer te voorkomen. Daarbij geldt wel dat wanneer individuele of specifieke groepen cliënten geraakt worden door maatregelen dit kan leiden tot onrust die zich ook op politiek niveau kan manifesteren. Daarom is het belangrijk dat het CvB in de strategie een gedegen onderbouwing heeft opgenomen van de gekozen maatregelen, waarbij de gezondheidseffecten en het draagvlak bij zorgverleners en patiëntvertegenwoordigers nadrukkelijk is meegewogen (zie bijlage B van de strategie). Verder is van belang dat het CvB VWS steeds goed informeert over de actualiteit met betrekking tot de inzet van maatregelen zodat u zo nodig hierop bij kan sturen.

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Het CvB en de screeningsorganisaties zullen via de websites voorlichting geven over de stand van zaken en de ontwikkeling daarvan. Cliënten kunnen via de beschikbare telefoonlijnen informatie krijgen.

6 Financiële en personele gevolgen

In de afwikkeling van de subsidies aan de screeningsorganisaties over 2020 zullen de nodige correcties plaatsvinden n.a.v. de stopzetting van de bevolkingsonderzoeken vanwege medio maart en de gevolgen van de inzet van labcapaciteit vanuit het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker voor Covid-19 diagnostiek. Eventuele gevolgen van maatregelen in het najaar

worden hierin meegenomen. Indien bij het klaarzetten van maatregelen blijkt dat er kosten gemaakt worden die niet via de subsidieregeling kunnen worden gedekt gaat CvB met PG in overleg over hoe dit kan worden opgelost.

Directie Publieke Gezondheid
Openbare en Jeugd
Gezondheidszorg

Kenmerk
1738508-209577-PG

7 Juridische aspecten en haalbaarheid

N.v.t.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Deze nota is afgestemd met het CvB. Het CvB heeft de strategie afgestemd met ketenpartners en patiëntenvertegenwoordigers.

9 Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

10. Toezeggingen

N.v.t.

(10)(2e)

Coördinerend beleidsmedewerker